

ŽÍT, NEBO PŘEŽÍVAT?

- Je to stejně zázrak
- Zkus to znovu
- Koho volit?
- Nový začátek
- Obraz syna
- Nezahod' rozum
- Jaro po tuhé zimě

1 | 2010

ZNAMENÍ
DOBY

Nejlepší překlad Bible

Čtyři kazatelé diskutovali o různých překladech Bible a dohadovali se, který z nich je nejlepší. Jeden hájil překlad Bible kralické. Byl sice pořízen před více než čtyřmi sty roky, ale vyniká krásou jazyka. Je to prostě perla v české literatuře.

Druhý dával přednost překladu podle ekumenického vydání z roku 1985. Jeho překladatelé důsledně přihlíželi k původním biblickým jazykům – k hebrejštině a řečtině.

Třetí kazatel se domníval, že mezi lidmi si v poslední době získává oblibu nejnovější překlad Bible pro 21. století. Text odpovídá současné češtině, je srozumitelný a čtivý.

Zbývalo ještě, aby svůj názor vyjádřil i čtvrtý z nich. Ten chvíli mlčel, přemýšlel a pak řekl: „Myslím, že nejlepší překlad Bible pořídila moje matka.“

Jeho odpověď je překvapila, protože je ani nenapadlo, že by prostá žena mohla být překladatelkou Bible. Naléhali na svého kolegu, aby jim o tom řekl něco více. A tak jim to vysvětlil: „Moje matka přeložila Bibli do svého života a pro mě to je dosud ten nejkrásnější a nejpersvědčivější překlad, s jakým jsem se kdy setkal.“

Jestliže jsi věřící, lidé tě pozorují a tvůj život je pro mnohé jedinou Biblí, kterou čtou. Doplnuj denně z Božího slova nové zásoby, ze kterých bys mohl rozdávat svým nejbližším v rodině, svým přátelům, spolupracovníkům a sousedům. Buď živým příkladem síly a krásy Božího slova.

„...setrvávej v tom, čemu ses naučil a o čem jsi přesvědčen. Víš, od koho ses tomu naučil. Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.“ (2Tm 3,14–17)

Je to stejně zázrak

V době, kdy začínám psát tento text, je všude zima. Na naší zahradě je všechno pod hlubokou přikrývkou bílé sněhové peřiny. Slunce svítí a jeho paprsky, které se odrážejí od sněhu, mě oslňují. Několik ptáků vděčně přijímá potravu nabídnutou v krmítku. Je začátek února, v přírodě nemají co jíst.

Vy čtete tyto řádky v době, kdy po sněhu už není ani památka. Místo něj se všude rozprostřela zelená tráva. Všechno je nové a krásné. Zelený koberec je protkán jarními kytičkami. I když to píšu v ještě mrazivém čase, záměrně používám přítomný čas. Navzdory současnému koberci sněhu věřím, že až tento článek vyjde, bude to pravda. Jsem o tom s jistotou přesvědčen. Mám totiž mnohaletou zkušenost, že v březnu je v našem zeměpisném pásmu již jaro.

Čas jara je symbolem naděje

Nedívím se, že lidé, kteří byli nebo jsou závislí na zemědělství, toužebně očekávají jaro. Ustupující sníh, teplejší paprsky slunce a každý den o něco delší, to všechno dává naději, že bude zase líp.

Vzpomínám, kolikrát jsem v minulosti ztrácel naději. Obavy z něčeho nepříjemného na mně ležely jako zmrzlý sníh. Neviděl jsem východisko. Je jedno, jestli jsem nedokázal zvládnout projevy mých dospívajících dětí, jednalo-li se o problém ve vztahu, v zaměstnání nebo šlo o jinou osobní či služební peripetii. Všude těžký sníh a neschopnost uvěřit, že to jednou bude třeba jinak, že se něco rozuzlí, že se to posune, až přijde čas. Čekat na jaro je někdy těžké. Ale ztratit naději znamená ztratit i přítomnost. Viktor Emanuel Frankl, významný rakouský psychiatr židovského původu, který prožil utrpení koncentračního tábora, mluvil později o naději jako o jediném činiteli, který mu pomáhal přežít nesnesitelnou realitu.

Možná i vy někdy ztrácíte naději. Možná má někdo z vás kolem sebe stejnou zimu, jaká je nyní za mým oknem. Možná si myslíte, že jste pro změnu už udělali všechno, co bylo ve vašich možnostech. A výsledek? Žádný!

Opravdu žádný? Počkejte na jaro! I v životě občas přichází.

Čas jara je symbolem nového začátku

Pocházím z vesnice. Když roztál na jaře sníh, bylo třeba zamést škváru a kamení, které nám v zimě pomáhalo v jistější chůzi nebo jízdě. Museli jsme shrabat trávu, udělat pořádek, ořezat zmrzlé větve, odstranit uschlé rostliny a zbavit se nepotřebného. Takové děláni pořádku k novému začátku patří. Je předělem mezi tím, co bylo, a tím, co má být. Je přínosem pro nové dobré. Je to také to jediné, co pro proměnu můžeme udělat, protože povytahovat novou trávu, aby rychleji rostla, to nelze. Je mnoho věcí, které neovlivníme. Pohádka o dvanácti měsících je jen pohádkou. Ale když se naplní čas a oteplí se, když začnou tát ledy, je třeba něco dělat. Nelze čekat, že se všechno stane samo.

A zde mě napadá, že tento velký jarní úklid je pro nás obrazem jedné velké akce, kterou bychom měli čas od času ve svém životě realizovat. Je to akce nezbytná, aby se pro nás otevřel nový život, nové jaro. Tímto velkým „úklidem“ pro naše vztahy je odpuštění. A je jedno, jedná-li se o odpuštění mezi námi lidmi nebo o odpuštění generální. (Rád tak označuji to, co pro nás chce udělat Bůh.) Ono ale nepřichází jako samovolný proces. Je tím, čemu se musí v příhodný čas pomoci.

Stejně jako na jaře vezmeme hrábě, nůžky nebo koště, tak i odpuštění je úklid, který se nekoná bez našeho přičinění. Prováží ho čestné pojmenování problémů, jejich příčin a jejich následné vyznání. A tento „úklid“ je základem pro ukončení toho, co do vztahů vneslo chlad a často i mráz. Je naším přínosem pro nové jaro ve vztazích.

Vzpomínám, že mi před časem jeden muž vyprávěl o tom, jak zametal prach a špínu pod cizí rohožku. Místo aby nepořádek

uklidil, posunul ho jinému. Tímto jednáním chtěl říct: To není moje starost, to je tvoje smetí. Problém byl ale v tom, že mu ho soused zase vrátil.

Jak často toto úsměvné jednání praktikujeme ve svých vztazích. Chceme tím sdělit: To je tvoje záležitost, tvoje vina, mě se to netýká. A jaký je výsledek? Vzájemně si přehazujeme špínu svých křivd a bolestí, až se z toho práší. Nic se neřeší, jen ten prach usedne na nás oba.

Na jaře je třeba zamést, uklidit a všechno suché a nepotřebné spálit. Uvědomit si, co je nežádoucí, pojmenovat to a odstranit. A určitě nečekat, až to udělá ten druhý. V úklidu špíny našich vzájemných provinění se vyčkávání nevyplácí. Může se snadno stát, že zůstane neuklizeno.

Čas jara je symbolem života

Je to neuvěřitelné. Ještě dnes vypadají stromy tak, jako by už nikdy neměly rozkvést. A přece navzdory tomu, jak vypadají, se zazelenají, pokvetou a ponesou ovoce. Na zahradě máme jednu pozoruhodnou rostlinu. Začíná kvést v době, kdy je ještě zima a všude leží sněh. Je to úžasné. Jako by nás chtěla ujistit, že navzdory zimě přijde jaro a s ním i nový život.

Fascinuje mě to. Neumím do rostlin život vložit, neumím ho v nich podržet, ale musím ho obdivovat. Život je dar, který zdánlivě neživé proměňuje k nové podobě. A já se z toho raduji.

Víra v Dárce života, který zdánlivě mrtvé proměňuje v něco nového a krásného, mi pomáhá přečkat nejenom zimu vztahů, ale i zimu nemoci a smrti. Dobře vím, že mnoho věcí nedokážu a nemohu udělat. Jsou věci, které mě svou podstatou přesahují. Ale ještě víc mě přesahuje Dárce života, ve kterého věřím. A věřím, že může vnést nový život i do vztahů, které se zdají být mrtvé. Věřím, že může znovu oživit to, nad čím už mnozí (a možná i já) zlomili hůl. A protože mu důvěřuji, tak věřím, že v ničem a pro nikoho nemusí být definitivní konec.

Pokud i ty propadáš beznaději a myslíš si, že je už definitivní konec, podívej se z okna. V době, kdy jsem tento článek psal, bylo zdánlivě všechno mrtvé. A jaké je to nyní?

Čas jara je příslibem budoucnosti

Poslední kniha Bible přináší celou řadu obrazů vichřic, válek, nepřátelství a bojů. Jedna hrůza končí a začne další. Je to reálný popis toho, jak to chodí ve světě – a možná i v životě mnohých lidí. Ovšem na konci této knihy je ujištění o novém začátku. Poslední část Bible začíná slovy: „*Potom jsem viděl nové nebe a novou zemi...*“ (Zj 21,1) Navzdory všemu, co bylo, navzdory utrpením, navzdory válkám a podrazům je zde výhled na nový život.

Tato poslední zima nám přinesla mimořádně mnoho sněhu. A vydržel dlouho. Vichřice způsobily, že byla ochromena doprava a lidé byli bez elektrického proudu. Tisícům občanů to komplikovalo život. Záchranáři, hasiči, elektrikáři, silničáři se snažili udělat vše pro to, aby zmírnili škody.

Kolik vichřic nepokojů, zmatků, konfliktů a nepřátelství je na tomto světě. Působí škody jak v mezilidských, tak v mezinárodních vztazích. Na jedné straně lidé usilují o mír, ale na druhé straně je jejich úsilí znovu a znovu znehodnocováno. Ne vždy se jim to daří, jak si přejí. Děkujeme za ně – a můžeme-li, povzbuzujeme je. Pracují i pro nás a naše dobro.

Ale podobně jako přijde jaro bez přičinění zemědělců, zahradníků a silničářů, tak věříme, že přijde nové jaro i do dějin tohoto světa. A na základě Bible víme, že přijde bez přičinění politiků, bez voleb a bez vojenských mírových sil. A je to dobře. Násilím můžeme jiné násilí sice omezit, ale zkušenosti ukazují, že ho nikdy neodstraníme. Je dobře, že o novém a konečném jaru pro naši planetu Zemi se nebude hlasovat v Bílém domě, v Bruselu, v Pekingu, v Moskvě – ale ani v OSN.

Zdá se vám to nepravděpodobné? Když se dnes dívám z okna, také bych nevěřil, že bude jaro.

Vítězslav Vurst

Zkus to znovu

Slunce se začalo koupat ve vodě ještě předtím, než to Petr zpozoroval. Obvykle je rybář první, kdo si všimne vycházejícího slunce, protože to znamená, že pro něho noční práce končí. Ale ne pro Petra. Světlo se odráželo od jezera, avšak v Petrově srdci zůstávala tma. Vítr studil, ale on to necítil. Jeho přátelé hluboce spali, ale jemu to bylo jedno. Síť u nohou měl prázdné – moře zas jednou bylo skoupé – ale na to Petr nemyslel.

Jeho myšlenky se toulaly daleko od galilejského moře, až v Jeruzalémě, a v duchu znovu prožíval mučivou noc. Při houpání ložky se mu vzpomínky rychle střídaly v hlavě: Řinčení římské gardy. Záblesk meče kolem Malchusova ucha. Uzdravující dotek Ježíšovy ruky a jeho napomenutí. Vojáci, kteří odvádějí Ježíše pryč.

„Na co jsem to jenom myslel?“ mumlal si pro sebe Petr. „Proč jsem utekl?“

Petr utekl. Obrátil se zády k nejdražšímu příteli a utekl. Nevíme kam. Možná to nevěděl ani Petr. Našel si někde díru, opuštěný přístřešek – našel si úkryt a tam se schoval.

Předtím se vytahoval: „*Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy ne.*“ (Mt 26,33) Přesto to udělal. Udělal něco, o čem přísahal, že nikdy neudělá. Nejprve však pohřbil svou

tvář do jámy svého vlastního strachu. A tak tam seděl. Jediné, co slyšel, byl jeho vlastní prázdný slib. I kdyby všichni... já nikdy ne. I kdyby všichni... já nikdy ne. Já ne. V jeho nitru zuřila bitva.

V tu chvíli došlo ke kolizi instinktu sebezáchovy a jeho věrnosti ke Kristu. Touha přežít zvítězila. Petr se postavil, vykročil z úkrytu a nechal se vést hlukem, až zahlédl pochodněmi osvětlenou porotu na Kaifášově dvoře. Postavil se k ohni a začal si ohřívat ruce. Noc byla chladná. Oheň byl žhavý. A Petr nebyl ani jedno z toho. Byl vlažný.

„*Petr šel zpovzdálí za nimi,*“ tak o tom mluví Lukáš (22,54).

Byl loajální... z dálky. Tu noc se přiblížil natolik, aby viděl, ale aby přitom sám viděn nebyl. Problém tkvěl v tom, že ho tam přesto viděli a u ohně ho poznali. „*Ty jsi byl s ním,*“ říkali. „*Byl jsi s tím Nazaretským.*“ Třikrát to řekli a pokaždé to Petr zapřel. A pokaždé to Ježíš slyšel.

Prosím, pochopte, že hlavní postava tohoto dramatu zapření není Petr, ale Ježíš. Ježíš, který zná lidská srdce, věděl také o zapření svého přítele. Třikrát Mesiáš v ranách pálila sůl Petrovy zrady.

Jak vím, že to Ježíš věděl? Pro to, co udělal. „*Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra.*“ (L 22,61) Když kohout zakokrhal, Ježíš se otočil. Jeho oči hledaly Petra a našly ho. V tu chvíli zmizeli vojáci, žalobci i kněží. V tu chvíli tam v Jeruzalémě před úsvitem byli jen dva lidé – Ježíš a Petr.

Petr na ten pohled nikdy nezapomene. Přestože Ježíš měl tvář zakrvácenou a odřenou, pohled měl pevný a soustředěný. Jeho oči byly jako skalpel, který obnažil Petrovo srdce. A přestože ten pohled trval jen kratičce, od té chvíle zůstal s Petrem napořád.

A i teď, o několik dnů později na galilejském moři, ho ten pohled pořád spaloval. Jeho myšlenky nezaměstnávalo vzkříšení. Ani prázdný hrob. Ani to nebylo vítězství nad smrtí. Byly to Ježíšovy oči, které viděly jeho selhání. Petr je dobře poznal. Už je viděl i předtím. Vlastně je viděl právě na tomto jezeře.

Nebyla to první noc, kterou Petr strávil na galilejském moři. Vždyť byl koneckonců rybář. On, jako mnoho dalších, pracoval v noci. Věděl, že ryby uprostřed chladné noci vyplavou těsně pod hladinu, aby se nakrmily, a ve dne se pak zase vrací do hlubin. Ne, tohle nebyla Petrova první noc na moři. A ani to nebyla první noc, kdy nic nechytíl.

Stalo se to před lety...

Většinou Petr a jeho partneři ráno ryby prodali, opravili sítě a šli si domů s pocitem uspokojení odpočinout. Toho rána ale nebyli spokojeni. Pracovali celou noc a neměli se čím pochlubit, kromě unavených zad a poškozených sítí.

A co bylo horší, všichni to věděli. Každé ráno se pobřeží měnilo v tržišť, kam vesničané přicházeli nakupovat svoje ryby – ale ten den ryby prostě nebyly.

To ráno tam byl Ježíš a učil. Lidé se na něho mačkali, neměl skoro kde stát, a tak poprosil Petra, jestli by jeho loďka nemohla posloužit jako pódium. Petr souhlasil, možná si přitom pomyslel, že ta loďka bude aspoň k něčemu užitečná.

Petr poslouchá Ježíšovo učení. Je příjemné slyšet zas něco jiného než šplouchání vln. Když se Ježíš se zástupem rozloučil, obrací se k Petrovi a má prosbu. Chce jet na ryby. „*Zajeď na hlubinu a spusťte své sítě k lovu.*“ (L 5,4)

Petr úpí. To poslední, do čeho se mu chce, je vypravit se na ryby. Loďku už vyčistil, sítě jsou připravené k sušení. Slunce stojí vysoko a on je unavený. Je čas jít domů. A kromě toho, všichni se dívají. Už předtím ho viděli vrátit se s prázdnýma rukama. A navíc, co Ježíš ví o rybaření?

Tak se Petr pouští do řeči: „*Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechtyli.*“ (L 5,5) Všimněte si té únavy v jeho slovech. „*Namáhali jsme se.*“ Vydrhnout loď. Přenést síť. Veslovat. Vyhodit síť vysoko proti měsícem ozářenému nebi. A poslouchat, jak to při dopadu na hladinu pleskne.

„...*celou noc.*“ Zatímco celá vesnice spala, oni pracovali. Celou... noc.

„*A nic jsme nechtyli.*“ Všechno, co se v noci odehrávalo, mělo svůj rytmus. Síť při vyhození do výšky zasvištěla vzduchem a tam se rozprostřela proti nebi. Pak chvíličku počkat. Nechat ji spadnout. Vytáhnout ji. A znovu. Vyhodit. Vytáhnout. Každé hození byla modlitba. Ale každé vytažení prázdné síť ji vracelo nevyslyšenou. Takhle rybařili dvanáct hodin. A teď... teď Ježíš ještě chce jet na ryby?! A nejen kousek od břehu, ale pěkně na hlubinu?

Petr vidí, jak přátelé krčí rameny. Rozhlédne se po lidech, kteří ho ze břehu pozorují. Neví, co má dělat. Ježíš toho možná dost ví o spoustě věcí, ale Petr zase rozumí rybolovu. Petr ví, kdy je čas pustit se do práce a kdy přišel čas toho nechat.

Zdravý selský rozum říkal, že je čas toho nechat. Zkušenost nabádala sbalit fídlátka a jít si odpočinout. Ale Ježíš řekl: „*Jestli chcete, zkusíme to ještě jednou.*“

Ta nejtěžší cesta je návrat tam, kde jste selhali. Ježíš to ví. Proto se nabízí, že půjde s nimi. „*Ta první vyjížďka byla vaše sólo. Tentokrát budu s vámi já. Zkuste to ještě jednou, tentokrát se mnou na palubě.*“

A Petr váhavě souhlasí s dalším pokusem. „*Ale na tvé slovo spustím síť.*“ (L 5,5) Nedávalo to žádný smysl, ale už se v blízkosti toho Nazaretského pohyboval natolik dlouho, aby věděl, že jeho přítomnost má význam. Takže vesla znovu zabírají a člun vyplouvá. Spustili kotvu a síť ještě jednou letí vzduchem.

Petr se dívá, jak síť klesá, a pak čeká. Čeká, dokud se síť neroztáhne tak daleko, jak to jen lano dovolí. Rybáři mlčí. Mlčí i Petr. A mlčí i Ježíš. Najednou sebou lano cukne. Síť obtěžkaná rybami skoro vytáhne Petra z lodky.

„*Jane, Jakube!*“ křičí. „*Honem sem!*“

Brzy jsou lodě tak plné ryb, že se vrchní okraj boku skoro namáčí ve vodě. Petr, po kotníky v mrskející se změti stříbra, se obrací k Ježíši a zjišťuje, že Ježíš se na něj dívá. V tu chvíli si uvědomuje, kdo Ježíš je.

Jak nezvyklé místo pro setkání s Bohem – v rybářské lodičce na malém moři. Ale právě tak to dělává ten Bůh, který má ve zvyku přicházet do našeho světa. A takový je zážitek setkání těch, kdo jsou ochotni zkusit to ještě jednou, tentokrát s ním.

Po tom úlovku Petrův život už nikdy nebyl jako předtím.

Otočil se k moři zády a šel za Mesiášem. Opustil loď a myslel si, že se k nim už nikdy nevrátí. Ale teď je zpátky. Kruh se uzavřel.

Stejné moře. Stejná loďka. Možná dokonce totéž místo.

Ale tohle už není stejný Petr. Změnily ho tři roky života s Mesiášem. Příliš mnoho toho viděl. Příliš mnoho chromých, kteří zase začali chodit, příliš mnoho hodin naslouchání jeho slovům. Už to není tentýž Petr. Je to tatáž Galilea, ale jiný rybář.

Proč se vrátil? Co ho po ukřižování přivedlo zpátky do Galileje? Zoufalství? Některý si to myslí – já to nevím. Naděje těžko umírá v člověku, který poznal Ježíše. Myslím si, že to je přesně to, co Petr má. A právě to ho přivedlo zpátky. Naděje. Prapodivná naděje, že na moři, kde ho poznal, se s ním zase znovu potká. A tak je Petr v lodičce na jezeře. A znovu rybařil celou noc. A znovu mu moře nevydalo ani mřenku.

Jeho myšlenky najednou přerušuje volání ze břehu. „*Tak co, berou?*“ Petr s Janem se zprvu domnívají, že to je nějaký vesničan. Odpovídají mu „*Ne!*“ „*Zkuste to na druhé straně!*“ Jan se podívá na Petra. Jeho pohled říká: Zkazit nic nemůžeme – a tak síť znovu plave na vodě. Petr si omotává lano kolem zápeští a čeká.

Ale tentokrát nemusí čekat dlouho. Lano se napíná a do sítě se chytají ryby. Petr se celou svou vahou opírá o bok lodičky a začíná síť vytahovat. Je do svého úkolu tak zabraný, že neznámý na břehu jakoby pro něho neexistoval.

Je to taková chvíle, kdy máte pocit, že už jste to jednou prožili – to už se přece jednou stalo! Náročná noc. Prázdná síť. Výzva zkusit to ještě jednou. Mrskající se ryby

na dně člunu. Tak počkat, moment! Jan zvedá oči k člověku na pobřeží a šeptá: „*To je on.*“ A pak hlasitěji: „*To je Ježíš! Petře, to je Pán!*“

Petr se otáčí a dívá se. Ježíš přišel. Ne jenom Ježíš učitel, ale Ježíš vítěz nad smrtí, Ježíš král... Ježíš vítěz nad temnotou. Ježíš Bůh nebe i země je na břehu... a rozdělová tam ohniček.

Petr se vrhá do vody, plave ke břehu a klopýtá ven promočený, chvěje se a stoupá si před přítele, kterého zradil. Ježíš připravil ohniště. Oba si pamatují, jak Petr posledně stál u ohně. Petr Boha zklamal, ale Bůh za ním přišel.

Petr mlčí, což se mu v životě moc často nestává. Jaká slova by byla vhodná? Chvíle je pro slova příliš svatá. Bůh nabízí snídaňní příteli, který ho zradil. A Petr v Galileji znovu nachází slítování.

Co řeknete ve chvíli, jako je tato?

Co ty říkáš ve chvíli, jako je tato?

Je tu jen Bůh a ty. Ty a Bůh – oba víte, čeho ses dopustil. Co uděláš?

Uvažuj, můžeš udělat to, co udělal Petr, postavit se do Boží přítomnosti. Postavit se pod jeho pohled. Postavit se a klidně čekat. Někdy je to to jediné, na co se člověk zmůže. Člověk opravdu prožívající pokání, že ani nemůže mluvit, a přesto je plný naděje, že neodchází – prostě stojí.

A tak stojíme v údivu. – On se vrátil.

Zve vás, abyste to zkusili znovu. Tentokrát s ním.

Max Lucado

Koho volit? Koho zvolit?

Koho volit? A volit vůbec někoho? To jsou otázky, které si s určitou rozpačitostí čas od času položí každý občan. V rozhlase, na televizních obrazovkách, na plakátech se mu podbízí jednotliví kandidáti se svými sliby a bezradný volič, v minulosti opakovaně zklamaný, si říká: „Existuje vůbec někdo, komu lze důvěřovat a dát hlas?“

Bez nadsázky lze říct, že je přímo osudové, když lidé přesycení a zklamaní ideologickými, politickými a komerčními nabídkami neuváženě přehlíží nej důležitější výzvu k volbě. O jejím významu a naléhavosti svědčí skutečnost, že ji přináší ten, kdo její důvěryhodnost zaručil vlastním životem. Každý, kdo nezaujatě jeho nabídku zváží, nemůže jinak, než dát mu hlas. A co je podstatné: „Volič“ si nevybírám kandidáta, který začne teprve sestavovat vládu, ale svým hlasem se stává občanem království, jemuž osvědčený král již vládne.

Jeho jméno jsem dosud neuvedl, ale každý jistě pochopí, že mám na mysli Ježíše Krista. A počítám s tím, že čtenář nezasažený křesťanstvím přijde s námitkou: Copak je možné zatahovat Krista do současného života? Je možné dnes hlasovat pro toho, kdo žil a skončil před dvěma tisíci roky?

Ano, byl zde před dvěma tisíci roky, ale jeho historie není u konce. Golgotský kříž a hrob ve skále neudělaly tečku za jeho životem. Od chvíle, kdy skončil svůj pozemský život, jeho dílo vyrostlo do úžasných rozměrů.

Jedinečnost jeho království je od počátku pozoruhodná. Bylo založeno na úplně jiném základu než všechny ostatní státní útvary a při srovnání s druhými královstvími vzniklo zcela protichůdným způsobem. Jiní velcí panovníci ještě za svého života požívali moc, oblékali si drahá roucha, shromažďovali majetek a rozšiřovali davy svých přívrženců. Na rozdíl od nich, Kristus neměl místo, kde by hlavu složil, jeho jediné roucho si nakonec mezi sebou rozdělili římsí vojáci, a když jako zločinec umíral potupnou smrtí, stál pod jeho křížem nepočetný hlouček jeho přátel.

Během života se nikdy nenazval králem. Teprve tehdy, když ho krvavě zbitého, poplivaného a svázaného přivedli před římského místodržícího Piláta, padla první a jediná zmínka o králi. „Tak ty jsi židovský král?“ zeptal se ho užaslý Pilát. „Když tomu tak říkáš, budiž!“ odpovídal mu Ježíš. Za několik hodin po tomto přiznání ho přibili na kříž.

Stejně jako si dnes mnozí myslí, že kříž udělal tečku za jeho životem, i tenkrát se Ježíšovi nepřátelé domnívali, že se ho jednou provždy zbavili. Nepočítali s tím, že krvavý pátek bude dnem jejich porážky. Nepočítali s tím, že přijde Ježíšovo vítězné nedělní ráno, kdy vstane z mrtvých.

Na této neobyčejné velikonoční události je založena nabídka, se kterou za námi Ježíš přichází. Tím, že zemřel, zajistil všem, kteří mu dají svůj hlas, vysvobození z otroctví hříchu. Tím, že vstal z mrtvých, dokázal, že má moc vysvobodit druhé ze zajetí smrti a darovat život. A nenabízí jen ledajaký život, nejde o přežití. Své voliče ujišťuje, že *„přišel, aby život měli a měli ho v hojnosti“*.

Připusťme však skeptickou otázku, jestli by Kristův život a zmrtvýchvstání nemohly být přece jen pouhým klamem a domněnkou. Nad touto pochybností se již na počátku 20. století zamýšlel německý filozof a nositel Nobelovy ceny Rudolf Christoph Eucken:

*„Jestliže by křesťanství, které si po dobu téměř dvou tisíc let podmanilo i ty nejlepší a nej-
schopnější lidi, které lidstvu odevzdalo obrovské duchovní hodnoty a které proniklo do nejni-
ternějších hlubin lidských duší, jestliže by mělo být pouhým klamem, pak bychom museli za-
ujmout hlubokou nedůvěru vůči schopnostem a myšlení lidí vůbec. Jestliže by člověk mohl tak
dlouho, tak těžce a tak zásadně bloudit v nejdůležitějších otázkách, byl by dnes schopen náhle
poznat a uchopit pravdu? V žádném případě! Bankrot křesťanství by od základu zničil důvěru
lidstva ve vlastní moc a schopnosti a otevřela by se cesta k naprostému zoufalství a skepsi nad
lidskými věcmi.“ (Schönere Zukunft, 1929, str. 540)*

Ano, počínaje starověkem, přes středověk a až do naší současnosti zde byli velcí jedinci, jejichž jména nevymizí a kterým mnozí dávali hlas: egyptští faraonové, César, Nero, Alexan-
dr Veliký, Napoleon... a mohli bychom ve výčtu pokračovat. Ti všichni však zemřeli a dnes
nejsou nic. Jejich jména jsou zapsána v historických knihách nebo v blednoucí lidské paměti.
Ovšem na toho, který zemřel na kříži, lidstvo nikdy nezapomene. Ještě před jeho vstupem
do lidské rodiny bylo oznámeno jeho matce Marii, že „založí království, které nikdy neskončí“.
(L 1,33 – Slovo na cestu)

Ohlédněme se zpět a připomeňme si, kolik nepřátel jeho království mělo. Kolik sebe-
vědomých odpůrců na Krista útočilo a chtělo jej sesadit z trůnu, ale marně. Jeho naivní
nepřátelé nechali zapečetit hrob, ve kterém s ním měly být pohřbeny i všechny jeho sliby
a nabídky, které lidem dal. Pečeť však byla rozlomena, kámen odvalen, Ježíš vyšel živý ven
a svá zaslíbení potvrdil a ještě rozšířil: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte
ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého
a uče je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až
do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,18–20)

Na začátku jsem nadhodil otázku, jestli lze najít někoho, komu lze důvěřovat a dát mu
hlas. Já jsem mu již dávno svůj hlas odevzdal a nikdy jsem nelitoval. Neslibuje pouhé přeží-
vání, ale plný život. A co je jisté: Jeho vláda nikdy nepadne.

Jiří Drejnár

Nový začátek

nákladů. Jenže je to skutečný nový začátek, když s sebou člověk musí vzít i své svědomí a svoji osobnost?

Samozřejmě, jde to ještě i jinak. Nikam utíkat nemusím, protože někde hluboko uvnitř svého mozku jsem přece naprosto svobodný od okolí a ocitám se ve vlastním světě. Má tam přístup pouze ten, koho do něho pustím a o kterém také rozhodnu, jak ho tam pustím a co tam bude dělat. Platí tam pouze moje pravidla a zákony. Ale znovu, jsem tam svobodný sám od sebe?

Někteří odborníci na duše a jiné s tím související záležitosti se navíc domnívají, že náš vnitřní svět zase až tak tajný není, protože se prolamuje do našeho reálného světa v těch nejneočekávanějších a nejkritičtějších okamžicích. A proto bychom ani ve svém tajném světě neměli dělat nic nepatřičného, aby se na to nepřišlo. Mají ale odvalu jedním dechem dodat, že pokud budeme uvnitř takoví, jací skutečně jsme, nikdy se to nepodaří?

„*Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?*“ (Ř 7,24) shrnul asi před dvěma tisíci roky výše napsané do dvou vět Saul z Tarzu, ze kterého se později stal svatý Pavel.

V jeho případě se tato změna odehrála na poušti, kdy však neprchal sám před sebou, ale naplno rozjžděl práci udavače. Výsledkem bylo, že z pohůnka se stal jeden z vůdců skupiny, kterou předtím pronásledoval, navzdory tomu, že přišel o svou pověst, postavení, kariéru a nakonec i o svobodu a život. K novému začátku přitom nemusel utéct někam daleko od místa činu, naopak, jedna z prvních věcí, kterou udělal, bylo, že se právě tam snažil napravit, co šlo. Pavlovy priority byly najednou úplně jiné.

Začít znovu a jinak – něco takového si přál asi už každý. Zejména po pořádném průšvihy, který s sebou nesl nepříjemné a dlouhodobé následky. Jenže v životě nejde jenom tak otočit list a začít úplně od začátku. „*Já za to nemůžu*,“ je proto nejčastěji vyslovená nebo jen myšlená věta pokaždé, když se kdekoliv řeší, že někdo něco neudělal, nezařídil, nestihl, nevyřídil a kdoví co ještě. A zatímco jedni se jí ohánějí čím dál tím urputněji, druzí se o to usilovněji snaží viníka usvědčit.

Ti první většinou mají pocit, že něco opravdu způsobili, ale neví jak z toho. Ti druzí zase za frázemi o nutnosti zjistit pravdu skrývají svou touhu po krvi. Anebo jen škodolibou radost z toho, že „*v tom nejedou*“. Nejde o spravedlnost, jde o vědomí sebehodnoty, které přiznáním vlastní viny trpí, zato poukázáním na vinu druhého bytní.

Ač původně symptomem nemoci morálky, stala se tedy vina pro mnohé skvělým nástrojem jejího mrzačení.

Nový začátek je proto téměř životní nutností, někdy však možnou pouze za cenu útěku na druhý konec světa, ztráty všech sociálních kontaktů a nesmírných finančních

Někdo ho přesvědčil, zmanipuloval, uplatil? Zapnul svou železnou vůli? On sám tato vysvětlení odmítá a skromně podotýká: „*Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost.*“ (Ř 8,3a)

Znamená to, že opravdový nový začátek je možný pouze tehdy, když nadpřirozeně zasáhne Bůh? Podle Pavla ano, a nezažil to tak sám. Skutečný nový začátek, který by niterně člověka změnil, v dějinách nikdo jiný takto nepopsal, jinou cestou k němu nedospěl a hlavně – celým svým životem nedokázal.

„*Zajímavé,*“ pokýval by hlavou přemýšlivý člověk.

Apoštol Pavel by mu k tomu možná ještě rád něco dodal, ale to by mohlo být dnes vnímáno jako náboženský nátlak, a tak by se jenom usmál: „*Myslím, že nejen to.*“

Bedřich Jetelina

Obraz syna / Příběh podle skutečné události

Jistý bohatý americký podnikatel ovdověl a zůstaly mu dvě lásky, pro které žil a byl ochoten pro ně všechno obětovat. Především miloval svého dospívajícího syna Michala a na druhém místě jeho zájmů byla láska k obrazům. Od svého mládí ukládal peníze do drahých obrazů, a tak měl ve své sbírce vedle Picassa a Raffaela řadu dalších cenných uměleckých děl.

V roce 1970 byl Michal povolán do armády a odvelen do války ve Vietnamu. Uplynulo jen několik málo měsíců a otec dostal zdrcující zprávu: syn byl zastřelen, když zachraňoval raněného vojáka. Od té chvíle pro něj všechno ztratilo cenu. Přišel o to nejdražší, na čem si nejvíce zakládal.

Uplynulo několik měsíců, když na dveře podnikatelova domu zaklepal mladý muž, který držel v ruce větší plochý balík. „Pane, vy mne neznáte, jmenuji se Thomas,“ představil se a pokračoval: „Byl jsem ve Vietnamu s vaším synem Michalem a jenom jemu vděčím za to, že jsem dnes naživu. V den, kdy Michal zemřel, se strhla bitva, při které bylo postřeleno mnoho vojáků. Michal je raněné přenášel do bezpečí, aby byli ošetřeni. Mě nesl jako posledního, když přiletěla kulka a zasáhla ho přímo do srdce. Byl okamžitě mrtev.“

Když se usadili v pokoji, Thomas zarmouceného otce překvapil. Předal mu balík s vysvětlením: „Michal mi často vyprávěl o vás a o vaší lásce k umění. I když nejsem žádný velký umělec, přece rád maluji. Mám Michalovu fotografii a podle ní jsem pro vás namaloval tento obraz.“

Rozbalili obraz a otci vstoupily do očí slzy, když uviděl věrně zachycenou podobu svého syna. „To je úžasné, vždyť na mne z plátna hledí jako živý. Takový dar nemohu zdarma přijmout, zaplatím vám, kolik budete chtít,“ nabízel Thomasovi.

„Pane, v žádném případě nemohu vzít žádné peníze. Michalovi dlužím za svůj život a to nikdy nemohu splatit penězi ani nějakým darem.“

Otec pověsil obraz na čelné místo v pokoji, a kdykoliv někdo přišel, upozornil na něj, dříve než mu ukázal velká díla své cenné sbírky.

Po několika letech zámožný osamělý podnikatel zemřel. Přišel den, na který byla stanovena dražba jeho pozůstalosti. V aukční síni se shromáždilo několik desítek bohatých sběratelů umění. Každý z nich chtěl obohatit svou sbírku o další vzácný obraz. Na pódiu byl vystaven obraz syna, licitátor poklepal kladívkem a oznámil: „Zahajuji dražbu. Jako první vydražíme obraz syna. Kolik za něj nabídnete?“

V síni bylo ticho. Po chvíli se ze zadu ozvalo: „Máme zájem o slavné obrazy. Tento obraz zatím odložte.“

Licitátor však trval na svém ohlášení: „Kolik nabídnete za tento obraz? Kdo přijde s první nabídkou? Nabídne někdo sto dolarů?“

Opět následovalo trapné ticho, až znovu někdo rozhořčeně namítl: „Máme zájem o obrazy slavných malířů. Obraz syna nás nezajímá.“ Licitátor ovšem pokračoval: „Syn! Syn! Kdo si vezme syna?“

Konečně se úplně na konci místnosti ozval nesmělý hlas. Byl to zahradník, který podnikatele i jeho syna dobře znal, protože u nich dlouhé roky pracoval. „*Dám za ten obraz deset dolarů.*“ – Neměl peníze nazbyt, a tak víc nemohl nabídnout.

„*Máme zde nabídku deset dolarů. Dá někdo více?*“ volal do síně licitátor.

„*Dějte mu ho za deset a pojďme k dražbě mistrů,*“ zakřičel někdo. O obraz syna nebyl zájem, přítomní chtěli do svých sbírek více investovat.

Licitátor tedy uzavřel: „*Deset dolarů poprvé, deset dolarů podruhé... Prodáno za deset dolarů!*“ Odklepl kladívkem – a zvučným hlasem oznámil: „*Dražba je ukončena!*“

Z druhé řady se ale ozval jeden muž: „*Snad budete pokračovat! Máme zájem o ty další obrazy ze sbírky.*“

Licitátor však odložil kladívko a řekl: „*Lituji, ale dražba skončila.*“

„*A co bude s dalšími obrazy?*“

„*Když jsem byl pověřen provedením této dražby, tak mi notář sdělil jednu podmínku, kterou odkazující vložil do závěti a která nesměla být až do této chvíle prozrazena. Podmínka zní takto: Vydražen smí být pouze obraz syna. Ten, kdo ho koupí, stává se dědicem všeho mého majetku, včetně celé sbírky obrazů. – A tak muž, který si vzal syna, stává se vlastníkem všech věcí.*“

Před dvěma tisíci roky dal Bůh svého Syna, aby zemřel na kříži. A od té doby zde zaznívá nabídka: „*Kdo přijme Syna?*“ Současně s nabídkou však není zatajeno, že kdo přijme Syna, získává s ním všechno.

„Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život.“ (1J 5,12)

Nezahod' rozum do koše!

Nedávno jsem se dostal do rušného rozhovoru o jedné kontroverzní otázce. Protože jsem neústupně hájil svůj názor, můj rozhorlený odpůrce mi řekl, že jsem ztratil rozum, a ukončil diskuzi. Jeho prohlášení vnímám jako kvalifikaci napsat zamyšlení na téma „*Nezahod' rozum do koše!*“

Možná jste už slyšeli, že se od roku 1993 uděluje Darwinova cena. Naučný slovník ji představuje jako ironické ocenění pro lidi, „kteří se zasloužili o zlepšení lidského genofondu tím, že se z něj sami skutečně stupidním způsobem odstranili“. Z toho je zřejmé, že její nositelé ji získávají „in memoriam“. Předpokladem pro její udělení je tedy skutečnost, že lidská hloupost, která způsobila jejímu nositeli smrt, byla dána geneticky a v duchu Darwinovy teorie přirozeného výběru se tak tento nebezpečný gen odstraňuje.

Abychom si učinili představu o laureátech této ceny, představme si jich několik.

Jedním je například muž, který si na své auto namontoval startovací raketu pro nákladní letadla. Asi byl hodně překvapen, když otočil klíčem v zapalování.

Dalším je jakýsi muž z amerického státu Illinois. Ten s kolegou testoval své reflexy na železniční trati. Kdo vydržel nejdéle stát uprostřed kolejí před příjezdějším vlakem, ten vyhrál. Dotyčný se stal vítězem. Ovšem jeho kolega mu k výhře nemohl potřást rukou, protože tu už nenašel.

Na seznamu nositelů ceny je dále čtyřiařadvacetiletá Mexičanka Jessica. V práci potřebovala se svými kolegy projednat nějakou důležitou věc. Ti však byli o patro níže. Nepoužila telefon ani za nimi nesešla po schodech dolů, ale rozhodla se otevřít dvířka služebního výtahu a použila šachtu jako komunikační kanál. Hlavu strčila do šachty a křičela na lidi dole. Nevšimla si však jedoucího výtahu.

Na listinu laureátů se dostal také jeden farář. Neobvyklým způsobem chtěl upozornit na jistý charitativní projekt: rozhodl se pro let, který uskuteční s pomocí několika stovek malých balónků. Měl s sebou mobil a GPS, ale nikoho se nezeptal, jak GPS funguje. Když ho balóny zanesly nad moře, telefonoval pro pomoc, nebyl však schopen určit svou polohu, protože nevěděl, jak se zařízení GPS zapíná.

Za rok 2009 dostali Darwinovu cenu dva lupiči z Belgie. Pro odcizení bankomatu použili tolik trhavin, že se zemí srovnali bankomat, banku, několik okolních domů – a dokonce sami sebe.

Když jsem četl tyto příběhy, tak jsem si kladl otázky: Na co ti lidé mysleli, jestli vůbec mysleli? To nepřemýšleli? Neuvažovali? Kam zahodili rozum?

Věřím, že mezi čtenáři není nikdo, kdo Darwinovou cenu někdy získá. Ale přesto, přemýšlejme trochu o rozumu. Co je vlastně rozum? Jak ho správně a efektivně využívat? Jak ho neztratit? Jak ho nezhodit? Třeba do koše...

Jestliže budete hledat odpověď na otázku, co je rozum, tak zjistíte, že různé filozofické školy přinášejí různé definice rozumu. Platón, Kant, Hegel, Nietzsche – každý z nich definuje rozum jinak.

Podle slovníku Wikipedie je rozum „*schopnost lidské mysli zobecňovat jednotlivé zkušenosti, pracovat s abstraktními pojmy a činit závěry z předpokladů*“.

Mě zaujala definice, kterou jsem našel v knize Hesla mladých svišťů. Její autor Erazim Kohák uvádí: „*Rozum je schopnost pochopit smysl celku, nejen zaznamenávat jednu věc za druhou.*“ Dále uvádí, že rozum je také způsoblost kriticky ověřovat své poznání.

V Bibli čtu velice rád knihu Kazatel. Její autor, izraelský král Šalomoun, se v ní zabývá především moudrostí. Hebrejské slovo pro moudrost v podstatě vyjadřuje také rozumnost. A tak Šalomoun o moudrosti – rozumnosti píše (Kaz 2,12–14 – Slovo na cestu): „*Potom jsem přemýšlel o moudrosti, hlouposti a bláznovství a chtěl jsem vědět, jaká je přednost moudrosti. Jaký bude a co bude dělat nový král? Zjistil jsem, že moudrost má výhodu před bláznovstvím, tak jako má výhodu světlo před tmou. Moudrého vedou jeho oči, zatímco hlupák tápe ve tmách.*“

V knize Kazatel hledá její autor odpovědi na podstatné životní otázky. Zajímá se o lidi, jejich vztahy, práci, radost, marnost, pomíjivost. Prostě má zájem o všechno, na co si vzpomenete i nevzpomenete. Ale ať se zabývá čímkoli, tak v podstatě vždycky jeho přemýšlení vyústí nad otázkou moudrosti, rozumnosti. V textu, který jsem uvedl, poměřuje moudrost s hloupostí a bláznovstvím. A dochází k tomu, že moudrost má jednu přednost: Má otevřené oči. Nezavírá je. Vidí kolem sebe. Prostě moudrost tak trochu ví, co chce a kam jde.

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, tak měj otevřené oči. Dívej se kolem sebe a vnímej, protože z toho, co vidíš kolem sebe, se můžeš hodně naučit. Dostaneš lekce o sobě, o lidech obecně, o světě, o Bohu. Naučíš se chápat smysl celku. Mít otevřené oči znamená růst. Pokud se neuzavíráš, ale jsi vnímavý, pokud nasáváš podněty a informace, tak tím neustále podporuješ vnitřní růst. Růst se totiž projevuje tím, že se nebojíš měnit svůj pohled na svět, na lidi, na sebe, na Boha. Změna pohledu není závislá na tom, jak se ráno vyspíš nebo jakou nohou vstaneš, ale má vazbu na to, kam směřuješ a o co ti jde. Rosteš jenom tehdy, pokud nepřeslapuješ na místě, ale pohybuješ se vpřed, pokud jdeš za nějakým cílem. Kdosi moudrý řekl, že učit se, je jako veslovat proti proudu; jakmile ustaneš, žene tě to nazpátek.

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, tak se neboj přehodnocovat svoje postoje. Nezasekni se ve svém vývoji. Nepohrdej názory a pohledy druhých lidí, protože i ty máš cosi do sebe. Neboj se přistupovat s určitou dávkou kritiky k tomu, co zatím víš. Vždyť nikdo z lidí – a ani ty – jsi nespokl všechnu moudrost světa. Občas si polož otázku, jestli si tím, jak žiješ, třeba tak trochu nepřestřelil.

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, tak se neboj přiznat, že ne všechno víš. Vypráví se, že když Albert Einstein emigroval do Ameriky, tak na jednom večírku prohlásil něco v tom smyslu, že zdaleka neví všechno a že zatím nepochopil, jak vlastně funguje elektřina. Někdo mu na to řekl, že je to naprosto jednoduché: „*Otočíte vypínačem, a je to.*“ A potom ten dotyčný chytrák vykládal, jaký je Einstein hlupák. Neuvědomil si, že hlupákem je především domýšlivec, který si neuvědomuje, co všechno neví a co se pro svoji nadutost ani dozvědět nemůže. Hlupákem je ten, kdo nikdy nezapochybuje a nikdy se nad sebou nezamyslí. Hlupák pravdu nehledá, ale jen ji sebevědomě oznamuje. Hlupák je ten, kdo má odpověď, aniž pochopil otázku. Šalomoun to vystihl, když napsal, že hlupák stále tápe ve tmách.

Děsím se lidí, kteří mají na všechny otázky odpověď. Věřím v Boha, ale to neznamená, že jako věřící všemu rozumím, že všechno chápu, že nikdy nepochybuji, že občas nestojím před velkým otazníkem, kterému předchází dětská otázka: *Proč? – Proč Haiti? Proč rakovina? Proč sražené děcko na přechodu?*

Věřím, že Bible je Boží slovo. To mne však nesmí přivést k názoru, že v této knize najdu odpověď na každou moji otázku. V Bibli není nic o dinosaurech, o antikoncepci, o stylu hudby – a už vůbec nic o tom, jestli Baník Ostrava – můj oblíbený fotbalový klub – vyhraje někdy ligu mistrů.

Člověk nebo systém, který má a dává na všechno odpověď, je nebezpečný. Dokonce bych řekl, že je životu nebezpečný. Všechno může upadnout do fanatismu a dogmatismu: *každé náboženství, samozřejmě i křesťanství, každý vztah, láska, práce... Všechno se může zvrhnout.*

Šalomoun to věděl, a proto na jiném místě své knihy napsal: „*Dospěl jsem k poznání, že pro člověka je nemožné postihnout, co všechno Bůh na světě koná, ať se snaží sebevíce, do hloubky Božího díla nepronikne. Dokonce i moudrý nadsazuje, když řekne: „Poznal jsem, vím!“ protože je stále na začátku poznání.*“ (Kaz 8,17 – Slovo na cestu)

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, neboj se mít vlastní názor. Nejsi tady od toho, abys byl hláskou troubou všeho a všech. Mít vlastní názor znamená o věcech přemýšlet, věnovat jim svůj čas a nechtít pro každou situaci instantní řešení. Znamená to někdy riskovat, jít proti proudu, nepřebírat automaticky to, co říká dav. Mít vlastní názor je v dnešní době umění. Proto je třeba smeknout před každým, kdo ho má.

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, nikdy nepřestávej toužit po všem dobrém, moudrém a rozumném. Nikdy nepřestaň hledat. Pokud se zastavíš, tak zakrniš. Buďme Bohu vděční, že vybavil člověka rozumem. On nám dal schopnost chápat smysl celku, nejen zaznamenávat jednu věc za druhou. Bůh si přeje, abychom o svém poznání kriticky uvažovali, a tak si vše ověřovali. Je úžasné, že se můžeme na základě poznání, zkušeností a prožitků svobodně rozhodovat. Bůh nám nedává všechno na zlatém podnose, ale máme přednost věci si vybojovat a promýšlet. To měl Šalomoun na mysli, když hovořil o tom, že moudrého vedou jeho oči. Měl na mysli jeho touhu a hledání. Moudrost znamená nikdy se nezastavit.

Seznámil jsem se s jedním vzdělaným starým mužem, který se ve svých pětáosmdesáti letech rozhodl studovat kvantovou fyziku; to proto, že o ní nic nevěděl. Obdivoval jsem ho. Věděl toho dost, ale chtěl jít pořád dál, protože moudrost přijímal jako dar od Boha. Řekl mi, že každý dar se také musí řádně využít.

Pokud nechceš zahodit svůj rozum do koše, neboj se dát Bohu to, co žiješ. Nejde o to, že bys byl nesvéprávný nebo neschopný. Je to projev toho, že máš otevřené oči, že věci vnímáš, poznáváš a v hlavě si je srovnáváš. Ernest Thompson Seton napsal: „*J sme obklopeni moudrostí. Člověk není jejím pramenem, nýbrž pouhou nádrží, a může vydat jen to, co nasbíral.*“

Takže na jedno pamatuj: Pokud nechceš zahodit svůj rozum do věčného koše, jako to učinili nositelé Darwinovy ceny, pak plnými hrstmi nabírej u toho, kdo ti může dát nejvíc – u Boha.

Vít Vurst
kázání přednesené
studentům v Brně

Jaro po tuhé zimě

Po letošní zimě jsme se všichni těšili na příchod jara. Proč? Jaro znamená konec nepříjemné a někdy i dlouhé zimy. Vždy po zimě vyhlížíme jarní slunce, příjemné oteplování, delší dny a více světla. To nejdůležitější je však probouzení jarní přírody k novému životu.

Je zřejmé, že jarní období působí blahodárně rovněž na člověka a jeho psychiku. Jako obdivujeme jarní pučení, tak se podivujeme nad zrodem nových myšlenek. Tam, kde se nic nového nerodí, převládá únava, stáří a nakonec smrt. Společnost, ve které se netvoří nové ideje a vize, zaostává. Proto nehledáme jen nové zdroje finanční a energetické, ale rovněž zdroje myšlenkové a duchovní. Abychom nemuseli dlouho prožívat „společenskou zimu“ a „duchovní omrzliny“, jakési prázdno a šero spirituality, nabízí se také „jaro ducha“. Jak k němu dochází?

Duchovní oživení není zajištěno pravidelnými ročními cykly. Nestačí počkat na březen a společenské oteplení. V lidské společnosti je rozhodující lidská vůle. Záleží na našem myšlení a chování. V hledání kvality života a jejího růstu se tedy nemůžeme soustřeďovat jen na zdroje finanční, energetické, nebo třeba čistě personální. Vyhlížíme cíleně kvalitní a čerstvé zdroje ducha. Hledáme znalosti, zkušenosti a nové vize. A to je více, než jen sběr dat. Komplexnost našeho života a společnosti vyžaduje široké znalosti a hluboké vhledy. I přes mnohé dobré zkušenosti potřebujeme nové pohledy a originální inspiraci. Stojíme totiž před originálními výzvami a úkoly, a ty nezvládneme jen jakýmsi

„odklizením starého sněhu“. Ono „duchovní jaro“ se vši jeho šíří, hloubkou a silou se rodí zevnitř – stejně jako jarní příroda.

Ani rok 2010 nebude výjimkou v tom, že nás budou trápit různé deficity – ve státním rozpočtu, možná opět v zásobování plynem. Při volbách se znovu setkáme s nedostatkem kvalitních osobností. Z různých analýz víme, že největším problémem není nedostatek peněz nebo jako v některých zemích potravin. Všeho by bylo na světě pro všechny dost, kdyby s tím zodpovědní lidé moudře hospodařili. Bylo by i dost přírodních zdrojů a práce, kdybychom zdroji neplýtvali a příležitosti neničili. Mohlo by být i dostatek vhodných osobností, kdybychom měli více vůle ke studiu a kvalitnímu vzdělání.

Znovu se nám ukazuje, že život ve vši své velikosti je obrovskou hodnotou, kterou jsme dostali darem. Není výsledkem naší práce ani obchodní transakce. Není samozřejmé, že máme určité poznání. Je to proto, že nám bylo dáno a je stále dáváno. Pravda byla zjevena. Biblicky říkáme: Slovo Boží se dokonce stalo tělem, abychom jej mohli poznat. Zjevené Slovo působí už celá tisíciletí. U pozorných posluchačů má jeho poselství obrovský vliv, způsobuje změny a vyživuje neustálý růst. Život a schopnost jej rozvíjet

není jen přirozenost a nějaká zákonitost. Je to něco vyššího. Aristotelsky říkáme, že je to něco „nadpřirozeného“ – metafyzického. Stále znovu se setkáváme s novými tajemstvími přírody a ducha. Žasneme nad tajemstvím života a jeho inspirace, která otevírá zrod něčeho nového.

S jarem se poji již celá tisíciletí velikonoční svátky. Jejich význam je dějinně ukotven v zásahu Hospodina ve prospěch Izraele. Lid byl vysvobozen z bezvýchodné situace dlouholetého otroctví. V situaci úpadku, ve stavu ohrožení života a zmrazení jeho hodnot došlo k něčemu novému. Mojžíš dostal shůry vizi i sílu a schopnosti ji realizovat. Křesťanská naděje je na základě starozákonního příběhu aktualizována velikonoční Kristovou obětí a vzkříšením. Díky tomuto vědomému zásahu nastala nová éra. Od samého počát-

ku staví apoštolské vyznání víry na tom, že Kristus – Boží Syn a Syn člověka – žije, přemohl smrt, zlo, vystoupil na nebesa a sedí na pravici Boží. Z tohoto daru smíme čerpat. Vidění Krista na Božím trůnu obsahuje poselství o Božím panství a moci. Život vítězí nad smrtí, dobro nad zlem, odpuštění nad hříchem, moudrost nad hloupostí, nové nad starým.

Všechny tyto „jarní“ možnosti jsou zjevené a přístupné. Jak říká Karel Čapek ve své knize Zahradníkův rok: *Pokud je něco před zimou zasazeno, smíme vždy na jaře očekávat nové vzklíčení, postupný růst a následnou úrodu.*

Využívejme nekonečný zdroj duchovní a myšlenkové síly i vytrvalosti, která je schopna přežít „dlouhé zimy“.

Dušan Kučera

Víš, kam jdeš?

V době svého působení na princetonské univerzitě cestoval známý fyzik Albert Einstein vlakem z Princetonu. Tak jako ke každému cestujícímu, přišel i k němu průvodčí a žádal předložit jízdenku. Einstein sáhl do kapsy, avšak ke svému překvapení zjistil, že tam jízdenka není. Začal tedy nervózně prohledávat všechny kapsy, posléze otevřel i malou aktovku, pak si stoupl a díval se na sedadlo, na podlahu, ale jízdenku najít nemohl.

Průvodčí viděl jeho bezradnost a chtěl ho upokojit: „*Pane, buďte klidný. Znáám vás, jste doktor Einstein, a jsem si jistý, že jste si jízdenku koupil.*“ Einstein souhlasně přikývl a průvodčí postoupil uličkou k dalším cestujícím. Když se po chvíli ohlédl zpět, uviděl proslulého fyzika, jak klečí na zemi a dívá se pod sedadlo. Vrátil se tedy k němu a znovu ho ujišťoval: „*Doktore Einsteine, věřím vám. Vím, kdo jste, a jsem přesvědčený, že nejedete na černo. Klidně pokračujte v cestě.*“

Einstein se na něho rozpačité podíval a řekl: „*Pane, děkuji vám za důvěru, ale jízdenku hledám proto, že nevím, kam jedu.*“

Nenacházíš se i ty nebo někteří tvoji blízcí v podobné situaci? Víš, kam směřuje tvoje životní cesta? Vědí to nejbližší ve tvé rodině, tvoji přátelé a známí? Nepostrádáš jízdenku, která by ti připomenula, kde je cíl tvé cesty?

„*Nebudte smutní, věřte v Boha, věřte i ve mne. U mého Otce je domov pro všechny. Odcházím, abych vám připravil místo. Až ho připravím, přijdu, vezmu si vás k sobě a zůstanete se mnou. Kdyby to nebyla pravda, já bych vám to neřekl. Znáte cíl i cestu.*“ (J 14,1–4 – Slovo na cestu)

Jiný pohled

Bůh je přítelem všech, kteří se k němu hlásí jako přátelé

To je to nejdůležitější poznání, které přináší trvalou radost a pokoj do života křesťanů. Tuto nezvratnou pravdu potvrdil Boží Syn Ježíš Kristus svým životem a smrtí.

Bůh není takový, jak nám ho někteří lidé představují. Není despotický, nesmiřitelný a krutý. Svou povahu nám představil v Synu Ježíši, který lidi miloval, odpouštěl jim jejich poklesky, trpícím pomáhal a nemocné uzdravoval. I když je jako Stvořitel svrchovaný ve vznešenosti a moci, přece uznává hodnoty, jimiž nás lidi obdaroval: respektuje svobodu, důstojnost a jedinečnost každého člověka. Nikdy si nepřál, abychom byli jeho otroky, ale chce mít s námi přátelský vztah. Bible je jeho dopisem pro nás a v ní nám oznámil, jaký má záměr se světem, jenž se od něho odvrátil a vydal se vlastní cestou.

Ústy Ježíše Krista nás ujišťuje: „*Zůstanete mými přáteli, budete-li jednat v souladu se mnou. Už nejste mými sluhy, protože sluha se nevyzná v úmyslu svého pána. Řekl jsem vám s důvěrou vše, co vím od Otce, a proto jste se stali mými přáteli.*“ (J 15,14–15 – Slovo na cestu)

Dotkni se výšin

Po stopách slavných osobností

V prvním i druhém díle encyklopedicky pojatých knih pro mladé lidi jsou představeny příběhy velkých postav historie. Strhující děj a popisy, barevné fotografie i živé dialogy – to vše pomáhá vytvořit si o významných osobnostech zcela konkrétní představu a pochopit jejich přínos pro lidstvo. Osudy lidí, jako byl Vincent van Gogh, Anna Morrow Lindbergová, Pelé, Tomáš G. Masaryk, Thomas Alva Edison, Matka Tereza, Jan Ámos Komenský, Johann Sebastian Bach, Antonín Dvořák nebo Martin Luther King, mají moc probudit v lidech touhu po vyšších hodnotách a hrdinských činech.

16 × 24 cm, vázané, cca 200 stran

Knihy lze objednat v nakladatelství Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6
www.adventorion.cz

Znamení doby 1/2010 • Vychází v březnu 2010

Vydává nakladatelství Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6, tel.: 233 321 621, 603 553 628

e-mail: expedice@adventorion.cz, www.adventorion.cz

Registrační číslo MK ČR E 5077, ISSN 0231-6439

Odpovědný redaktor: Jiří Drejnar

Grafická úprava: © Milena Švarcová, Josef Švarc, foto a ilustrace: © Josef Švarc

Foto: archiv, reprografické zpracování pro tisk: Výtvarné studio Švarc Kolín

Vytiskla tiskárna ARTRON

Zázraky života

Zázrak je, když se dovedeme rozdělit o nashromážděné
Zázrak je, když nevidíme jen detail, ale také celek
Zázrak je, když dokážeme uznat, že nic není jen černé nebo jen bílé
Zázrak je, když se radujeme z maličkostí
Zázrak je, když máme kolem sebe lidi, které můžeme milovat
Zázrak je, když jsme samotní, ale necítíme se osamělí
Zázrak je, když silní dovedou chránit slabé
Zázrak je, když dokážeme dobré užívat s mírou
Zázrak je, když žijeme se zásadami, které necítíme jako okovy
Zázrak je, když se nenecháme pohltnout problémy života
Zázrak je, když umíme vnímat kouzlo okamžiku
Zázrak je, když prožijeme, že s laskavostí nejdál dojdeme
Zázrak je, když naše srdce hoří láskou navzdory lhostejnosti druhých
Zázrak je, když se nenecháme unést vztekem
Zázrak je, když se nebojíme být sami sebou
Zázrak je, když jsme tu pro své blízké
Zázrak je, když můžeme věřit v Boha
Zázrak je, když dokážeme prožívat štěstí, aniž bychom ho zničili

Život je zázrak, protože je neopakovatelný.
Jeho konec neovlivníme, ale můžeme ovlivnit jeho průběh,
a to není málo!